

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

Автор на дисертационния труд: Галина Дончева Стефанова

Тема на дисертационния труд: Съвременни ергономични и дизайнерски аспекти при проектиране на облекла със специално предназначение

Докторска програма: „Ергономия и промишлен дизайн“

Професионално направление: 5.13 „Общо инженерство“

Член на научно жури: проф. д-р инж. Таня Пенчева Панайотова

Основание за настоящото становище е Заповед на Ректора на Технически университет Варна № 9 от 05.01.2026г.

Дисертационният труд на докторанта Галина Дончева Стефанова е разработен в обем от 140 страници, съдържащи текст, 43 фигури и 21 таблици. Списъкът на литературните източници съдържа 125 заглавия, от които 88 на кирилица и 37 на латиница. Обемът на приложенията е 54 страници.

1. Актуалност на разработения в дисертационния труд проблем.

Предложеният ми за рецензиране дисертационен труд е актуален, включващ научно-приложно изследване, насочено към разработването на комплексна методика за обследване и оценка на облекла със специално предназначение, предназначени за работещите в ресторантьорския бизнес и хранително-вкусовата промишленост. Поставен е акцент върху синтеза между технико-технологичните изисквания и антропоцентричния подход при проектирането на специализирани работни облекла, като са разгледани комплексно взаимовръзките между производствените изисквания, здравословните аспекти и дизайнерските решения.

Темата има пряка връзка с очерталите се тенденции в противопоставянето на приоритетите на персонала с тези на работодателите. От страна на служителите определящи са ергономичните качества на проектираните защитни решения, които следва да отговарят на специфичните производствени параметри и да гарантират функционалния им комфорт, включващ оптимална подвижност, ефективна терморегулация и намаляване на психофизиологичния стрес. От друга страна, работодателите фокусират вниманието си върху организационните аспекти на трудовия процес – рационализиране на производствените процеси, повишаване на оперативната ефективност, минимизиране на професионалните рискове в съответствие със стандартите ISO и EN, както и внедряването на иновативни дизайнерски концепции, които интегрират функционални характеристики с естетични компоненти и корпоративна идентичност.

Всичко това по безспорен начин доказва актуалността на проблема заложен като основен акцент на настоящия дисертационен труд.

2. Приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд притежава оригинален принос към науката, благодарение на постигнатите научно-приложни резултати, реализирани чрез въвеждането на ефективни методи, които съответстват на съвременните достижения в изследваната област.

Научно-приложните приноси, представени в дисертационния труд, могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Извършено е систематично изследване и критичен анализ на историческото развитие и съвременното състояние на дизайна на специализираните работни облекла в хранително-вкусовата промишленост, с акцент върху техните функционални, ергономични и естетически характеристики.
- Теоретично са обосновани концептуалните принципи и методологичните подходи при ергономичното проектиране на професионални работни костюми, предназначени за използване от специалисти в хранително-вкусовата промишленост.
- Разработена е иновативна методика за ергономично проектиране на работна униформа за специалисти от хранително-вкусовата промишленост, насочваща целия дизайн-процес по създаването на изделията – от концептуалната фаза до финалната им реализация, която осигурява и повишаване на ергономичния и общ комфорт на крайния потребител.

Приложни приноси:

- Чрез системния подход, основен в ергономията, е направена комплексна оценка на ергономичните параметри на създадените прототипи на работни облекла в процеса на тяхното използване в реални работни условия.
- Експериментално е доказана ефективността на разработената методика при приложението ѝ от автора за проектирането на ергономични и визуално издържани работни облекла за работещи в предприятия от хранителната индустрия.

Приносите ще допринесат за обогатяване отделни страни на съществуващата практика, теория и учебен процес в областта на ергономично проектиране на работни облекла.

Не е забелязано плагиатство в дисертационния труд.

3. Преценка на публикациите по дисертацията.

Основните резултати от дисертационния труд са реализирани в 4 публикации, от които 2 са в съавторство и в две докторантът е самостоятелен автор. Всичките публикации са по темата на дисертационния труд. Те достатъчно пълно и точно отразяват приносните моменти.

4. Мнения и препоръки към дисертационния труд.

1. Параграф 3.3. в трета глава на дисертацията „Експериментално приложение на създадената методика в реална работна среда“ би могъл да се обособи като самостоятелна четвърта глава.

2. Заключение в края на дисертацията би могло да се замени с „Общи изводи и заключение“.

3. Относителният дял на съвременните публикации в общия списък на използваната литература би могъл да бъде повече.

5. Заключение

Моята обща оценка за представения дисертационен труд е положителна. Той представлява завършена научно-приложна разработка, с получени научно-приложни приноси.

Считам, че са изпълнени изискванията на Закона за развитие на академичния състав и правилника за неговото приложение. Предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Галина Дончева Стефанова по докторска програма: „Ергономия и промишлен дизайн“ в Професионално направление: 5.13 „Общо инженерство“.

Член на журито:

(проф. д-р инж. ~~Г.~~ Пацайотова)